

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **W. S., S., K. č. X., K.**, zastúpeného J. K. A., advokátkou so sídlom K. č. X., K., proti žalovanej: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovanej číslo 322-8475-GC-09/2009 z 15. januára 2010, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 1. júla 2010, č.k. 6S/5369/2010-36, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 1. júla 2010, č.k. 6S/5369/2010-36, **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach uznesením z 1. júla 2010, č.k. 6S/5369/2010-36, zastavil konanie a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že žalovaná rozhodnutím číslo 322-8475-GC-09/2009 z 15. januára 2010 (ďalej len „rozhodnutie žalovanej“) odmietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie pobočky Sociálnej poisťovne Košice. číslo 704-3440197709-GC09/089-664 z 30. septembra 2009, ktorým pobočka rozhodla, že zamestnancovi T. D. v dobe od 17. marca 2006 do 25. mája 2006 nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy. Rozhodnutie žalovaného napadol žalobou žalobca ako zamestnávateľ T. D. Krajský súd v rámci skúmania

podmienok konania o žalobe dospel k záveru, že žalobca nie je oprávnenou osobou na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej, lebo jej rozhodnutie sa priamo týka zamestnanca žalobcu, T. D. (ďalej len „zamestnanec“) a žalobcu sa dotýka len nepriamo ekonomicky, nie však právne.

Uznesenie krajského súdu napadol žalobca včas podaným odvolaním. Poukázal na to, že žalobca ako zamestnávateľ je osobou, povinnou prihlásiť svojich zamestnancov na sociálne poistenie v príslušnom členskom štáte a má voči Sociálnej poisťovni právo, aby jeho zamestnancov evidovala ako osoby povinne poistené z titulu pracovného pomeru a v prípade vzniku nároku na dávku sociálneho poistenia túto po splnení zákonom požadovaných náležitostí vyplácala. V prípade, ak by žalobca nemal možnosť rozhodnutie žalovanej napadnúť žalobou, by došlo k situácii, kedy by zamestnávateľ nemal reálnu právnu možnosť rozhodnutie žalovanej zmeniť. Zamestnanec, ako subjekt, ktorého je zamestnávateľ povinný správne prihlásiť na sociálne poistenie, by práve od zamestnávateľa uplatňoval nárok na náhradu, napríklad ušlého poistného obdobia na dôchodok. Rozhodnutím žalovanej došlo k ukráteniu zamestnávateľa práve na riadne zabezpečenie vzniku a trvania poistenia pre svojich zamestnancov počas celého trvania pracovného pomeru. Z uvedených dôvodov žalobca žiadal, aby odvolací súd uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla len dôvody, pre ktoré považuje svoje rozhodnutie za zákonné. K otázke aktívnej legitimácie žalobcu sa nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu a dospel k záveru, že je ho potrebné zrušiť.

Krajský súd vyslovil právny názor, že žalobca nie je osobou oprávnenou na podanie žaloby proti rozhodnutiu žalovanej, lebo sa ho toto rozhodnutie nedotýka priamo právne, len ekonomicky.

Podľa § 173 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov účastník konania vo veciach sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom je právnická osoba alebo fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať alebo ktorej

práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté, alebo ktorá tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutá, a to až do času, kým sa preukáže opak (ďalej len "účastník konania").

Žalobou napadnutým rozhodnutím žalovaná potvrdila rozhodnutie pobočky o tom, že zamestnancovi žalobcu v dobe od 17. marca 2006 do 25. mája 2006 nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti (ďalej len „poistenie“). Pobočka Sociálnej poisťovne v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázala i na povinnosť zamestnávateľa prihlásiť zamestnanca do poistenia a platiť príspevky na sociálne zabezpečenie podľa legislatívy štátu výkonu práce. Rozhodnutie pobočky i žalovanej bolo doručené aj žalobcovi. Je zrejmé, že žalovaná považovala žalobcu za účastníka správneho konania.

V správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 250 ods. 2 OSP žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

Pre posúdenie otázky aktívnej legitímácie žalobcu je rozhodujúce, či žalobca bol účastníkom správneho konania ako osoba, ktorej práva, právom chránené záujmy a povinnosti môžu byť rozhodnutím správneho orgánu dotknuté, čiže či v danom prípade konečné rozhodnutie žalovanej môže ovplyvniť právnu pozíciu žalobcu.

Podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom k 31. júlu 2006 (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamestnávateľ je povinný plniť si povinnosti, uvedené v § 231 ods. 1 tohto zákona, napríklad prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti pred vznikom týchto poistení najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca a odhlásiť zamestnanca podľa § 4 ods. 1 najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol.

Z rozhodnutia žalovanej je zrejmé, že rozhodnutie o zániku povinného poistenia zamestnanca žalovaného podľa slovenskej legislatívy žalovaná vyvodzuje z článku 14 ods. 2 písm. a/ nariadenia, pričom žalobca v žalobe namieta uplatniteľnosť slovenskej legislatívy.

Vylúčenie zamestnanca žalobcu z účasti na sociálnom poistení podľa slovenskej legislatívy, a teda posúdenie otázky, či zamestnanec žalobcu bol alebo nebol poistený z titulu pracovnej činnosti u žalobcu zúčastnený na poistení podľa zákona č. 461/2003 Z.z., sa priamo dotýka povinnosti žalovaného prihlásiť do poistenia, resp. odhlásiť (zrušiť prihlásenie) zamestnanca u nositeľa sociálneho poistenia v príslušnom členskom štáte Európskej únie.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že na základe právoplatného rozhodnutia žalovanej žalobcovi ako právnickej osobe povinnej odvádzať poistné vzniklo podľa § 145 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. právo na vrátenie poistného za tohto zamestnanca, ktoré bolo zaplatené bez právneho dôvodu.

Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutím žalovanej sú priamo dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti žalobcu, a preto žalobca je účastníkom správneho konania a z toho dôvodu je podľa § 250 ods. 2 OSP osobou oprávnenou na podanie žaloby proti rozhodnutiu žalovanej.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 OSP.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. apríla 2011

J.. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková